

- (http://twitter.com/nuvol_com)
- (<https://www.facebook.com/elnuvol>)
- (<https://www.youtube.com/channel/UC1W7gMVWgAOHNW4vjFJWXDA>)
- (https://www.instagram.com/nuvol_com/)
- (<https://www.pinterest.com/nuvolcom/>)
- (<http://www.nuvol.com/feed/>)
- (<http://www.vilaweb.cat/>)

[eBooks \(/ebooks\)](#)

[Notícies \(/galleries/noticies/\)](#)

[Crítica \(/galleries/critica/\)](#)

[Entrevistes \(/galleries/entrevistes/\)](#)

[Opinió \(/galleries/opinio/\)](#)

[Vinyetes \(/elwebnegre/\)](#)

[Punt de llibre \(/punt-de-llibre/\)](#)

Bartolozzi i Llull comparteixen l'Espai Volart

8.05.2016

Griselda Oliver i Alabau (<http://www.nuvol.com/autor/griselda-oliver-i-alabau>).

Barcelona (<http://www.nuvol.com/lloc/barcelona>).

Comparteix a Twitter ([https://twitter.com/intent/tweet?text=Bartolozzi i Llull comparteixen l'Espai Volart%20%7C%20http://www.nuvol.com/noticies/bartolozzi-i-llull-comparteixen-lespai-volart/](https://twitter.com/intent/tweet?text=Bartolozzi+i+Llull+comparteixen+l%E2%80%99Espai+Volart%20%7C%20http://www.nuvol.com/noticies/bartolozzi-i-llull-comparteixen-lespai-volart/))

Comparteix a Facebook ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?s=100&p\[url\]=http://www.nuvol.com/noticies/bartolozzi-i-llull-comparteixen-lespai-volart/&p\[images\]\[o\]=http%3A%2F%2Fwww.nuvol.com%2Fwp-content%2Fuploads%2F2016%2F05%2F1990-Corazo%CC%81n-cayendo-por-las-escaleras-116x89-680x884.jpg&p\[title\]=Bartolozzi+i+Llull+comparteixen+l%26%238217%3BEspai+Volart&p\[summary\]=Rafael+Bartolozzi+i+Ramon+Llull%2C+vist+9+Pr+V+03%2F+L+ets+i](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?s=100&p[url]=http://www.nuvol.com/noticies/bartolozzi-i-llull-comparteixen-lespai-volart/&p[images][o]=http%3A%2F%2Fwww.nuvol.com%2Fwp-content%2Fuploads%2F2016%2F05%2F1990-Corazo%CC%81n-cayendo-por-las-escaleras-116x89-680x884.jpg&p[title]=Bartolozzi+i+Llull+comparteixen+l%26%238217%3BEspai+Volart&p[summary]=Rafael+Bartolozzi+i+Ramon+Llull%2C+vist+9+Pr+V+03%2F+L+ets+i))

<http://www.nuvol.com/noticies/bartolozzi-i-llull-comparteixen-lespai-volart/>

<http://www.nuvol.com/noticies/bartolozzi-i-llull-comparteixen-lespai-volart/>

<http://www.nuvol.com/noticies/bartolozzi-i-llull-comparteixen-lespai-volart/>

<http://www.nuvol.com/noticies/bartolozzi-i-llull-comparteixen-lespai-volart/>

La Fundació Vila Casas ha presentat la nova programació expositiva de l'Espai Volart, que es troba al mateix recinte de la Fundació. Es tracta de dues exposicions, “**Laudem vitae 1943-2009**”, de **Rafael Bartolozzi**, una de les icones del pop art de l'estat, que es pot veure des del 5 de maig al 26 de juny, i “**L'escala de l'enteniment**”, d'**Alfonso Alzamora** (1951), una exposició que reuneix obres creades expressament per homenatjar Ramon Llull en el marc de l'Any Llull, i que es podrà veure del 5 de maig al 17 de juliol.

(http://www.nuvol.com/wp-content/uploads/2016/05/0_86a9a9bceb7e75cd-0.jpg)

Autorretrato camiseta baño, de Rafael Bartolozzi

La *laudem vitae* de Rafael Bartolozzi

Griselda Oliver i Alabau

(<http://www.nuvol.com/autor/griselda-oliver-i-alabau>)

(<http://www.nuvol.com/autor/griselda-oliver-i-alabau>)

@GriseldaOliver

(<http://www.twitter.com/GriseldaOliver>)

+ Altres articles d'aquest autor

[Aftermath. L'usuari decideix](#)

(<http://www.nuvol.com/noticies/aftermath-lusuari-decideix/>)

[CAL: 20 anys de feina de formiga](#)

(<http://www.nuvol.com/noticies/cal-20-anys-de-feina-de-formiga/>)

[Barcelona Poesia. Una setmana al verger](#)

(<http://www.nuvol.com/noticies/barcelona-poesia-la-forca-poetica-no-mor-mai/>)

[Sant Jordi té bona salut](#)

(<http://www.nuvol.com/noticies/sant-jordi-te-bona-salut/>)

[Les alternatives de Sant Jordi](#)

(<http://www.nuvol.com/noticies/les-alternatives-de-sant-jordi/>)

(<http://www.liceubarcelona.cat/localitats-i-abonaments/abonaments.html>)

+ Llegits

1 [13 sentiments \(comuns\) de la gent de lletres](#)

(<http://www.nuvol.com/opinio/13-sentiments-comuns-de-la-gent-de-lletres/>)

2 [Quan la CNT cridava independència](#)

(<http://www.nuvol.com/critica/quant-la-cnt-cridava-independencia/>)

3 [Els deu errors més freqüents en català](#)

(<http://www.nuvol.com/noticies/deu-errars->

“La qüestió de la mirada era important per al meu pare, que considerava l’art com una manera d’observar i ho reflectia així a les seves obres”, explica el fill de l’artista, Nil Bartolozzi, sobre l’obra de Rafael Bartolozzi, el seu pare. De fet, l’artista considerava que a través de les composicions observava l’espectador al mateix temps que l’espectador la contemplava, i així ho va reflectir en algunes de les seves obres, en les quals es poden apreciar dos petits ulls que miren l’observador.

Rafael Lozano Bartolozzi va néixer a Pamplona l’any 1943 i va morir a Tarragona el 2009. Va ser un autor molt vinculat a Catalunya, i va residir fins a la seva mort a un poble del Tarragonès, Vespella, del qual va ser fins i tot alcalde. Tal com explica Raquel Medina de Vargas, Bartolozzi “va créixer, per tant, envoltat de contes, colors, dibuixos, fet que el va fer sentir i entendre la vida en el gaudi constant de la creativitat impulsada per la inesgotable imaginació, en l’emoció i en l’aventura del descobriment incessant”. El seu avi era el dibuixant i escriptor Salvador Bartolozzi, fundador de la tertúlia del Cafè Pombo, la seva mare, Francis “Pitti” Bartolozzi era pintora i escenògrafa i el seu pare, Pedro Lozano, va ser un pintor destacat de l’escola realista navarresa.

El mateix Bartolozzi, en una conversa gravada amb Bigas Luna, distingia quatre etapes de la seva producció artística. Així ens ho explica Raquel Medina al catàleg: “La de la infància fins a 1955, amb la influència familiar i de llocs tan emblemàtics com el bosc d’Irati. Després, la d’estudis a Barcelona des de 1962 fins a 1966, quan assoleix la professionalitat. La tercera la comparteix amb Arranz Bravo i culmina amb la participació a la Biennal de Venècia de 1980. La quarta ve marcada per la seva instal·lació permanent a Vespella, el seu matrimoni amb Núria Aymamí el 1983 i el naixement del seu fill Nil”.

(<http://www.nuvol.com/wp-content/uploads/2016/05/1990-Corazón-cayendo-por-las-escaleras-116x89.jpg>)

Corazón cayendo por las escaleras,
de Rafael Bartolozzi

[frecuents-en-catala/](#)

- 4 [Cancó trista i vindicativa d’un professor de Sinera](http://www.nuvol.com/opinio/canco-trista-i-vindicativa-dun-professor-de-sinera/) (<http://www.nuvol.com/opinio/canco-trista-i-vindicativa-dun-professor-de-sinera/>)
- 5 [Ken Zazpi beste bat!](http://www.nuvol.com/critica/ken-zazpi-beste-bat/) (<http://www.nuvol.com/critica/ken-zazpi-beste-bat/>)
- 6 [SOS. Literatura a l’ensenyament](http://www.nuvol.com/noticies/sos-literatura-a-lensenyament/) (<http://www.nuvol.com/noticies/sos-literatura-a-lensenyament/>)
- 7 [A Ovidi Montllor. Un temps, una estima, una idea](http://www.nuvol.com/opinio/a-ovidi-montllor-un-temps-una-estima-una-idea) (<http://www.nuvol.com/opinio/a-ovidi-montllor-un-temps-una-estima-una-idea/>)
- 8 [Em dic com vulgues dir-me](http://www.nuvol.com/noticies/em-dic-com-vulgues-dir-me/) (<http://www.nuvol.com/noticies/em-dic-com-vulgues-dir-me/>)
- 9 [10 recomanacions pel Docs Barcelona](http://www.nuvol.com/noticies/10-recomanacions-pel-Docs-Barcelona) (<http://www.nuvol.com/noticies/10-recomanacions-pel-docs-barcelona/>)
- 10 [Llull, per a tots els públics](http://www.nuvol.com/noticies/llull-per-a-tots-els-publics/) (<http://www.nuvol.com/noticies/llull-per-a-tots-els-publics/>)

✂

Rent a Scooter
(<http://www.via-vespa.com>)

(<http://www.via->

Núvol, digital de cultura..
14.202 M'agrada

M'agrada la pàgina   Inscriu-te

Sigues el primer dels teus amics a indicar que t'agrada

Núvol, digital de cultura a Vilaweb
1 h ·

Llull és un dels grans protagonistes de la Fira Litterarum d'enguany.

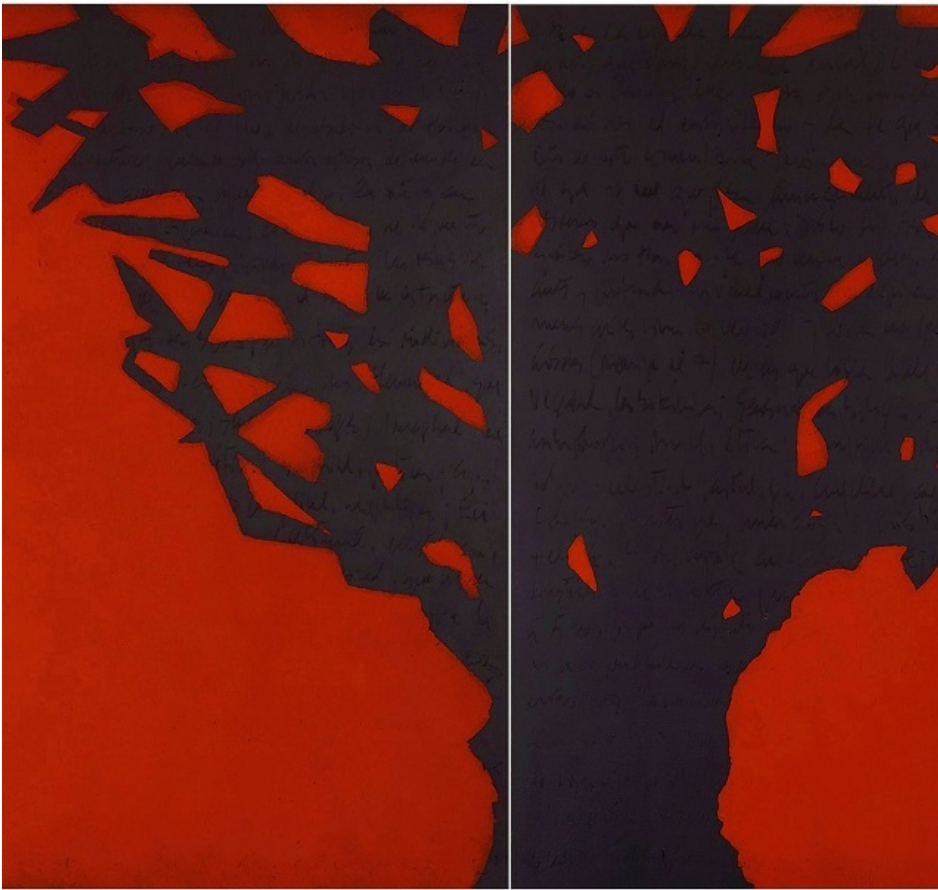
(<http://www.liceubarcelona.cat/temporada-15-16/opera/i-capuleti-e-i-montecchi/fitxa-artistica.html>)

El nom de Bartolozzi es va associar a la generació dels 60 i a un seguit d'artistes que durant la dècada dels 70 van apostar per reivindicar una nova figuració, “el retorn a l'objecte i a la realitat quotidiana, sovint sota la influència de tendències expressionistes”. De l'artista, però, cal remarcar l'estil pop anglès de les seves obres, en les quals també es percep l'observació de la natura i de l'entorn que feia l'artista. De fet, Bartolozzi aspirava a fer un art entenedor per a tothom, i les seves peces s'inspiraven en “l'erotisme de la vida quotidiana, el que envolta la vida de les persones”, tal com explica la curadora. De fet, la seva obra, tal com suggereix Medina, sorgeix d'una “associació sintàctica basada en la juxtaposició d'elements dispersos en una concepció predominantment planimètrica, bidimensional, del llenç, dividit en formes i zones limítrofes”.

Les obres que s'exposen a l'Espai Volart de la Fundació Vila Casas són representatives de la trajectòria de l'artista i mostren la importància del goig de viure i de la vida senzilla, cosa que es veu, per exemple, a *Passeig amb gossa*. Destaquen també, per exemple, *Autorretrato camiseta baño*, en què ressalta el protagonisme del cos humà “de ressonàncies clàssiques”, i que desenvoluparà tant en figures masculines com femenines. Altres, com *Corazón cayendo por las escaleras* deixa enrere l'art figuratiu i el realisme per centrar-se en el lirisme i la metàfora.

Ara bé, Bartolozzi també va evocar la mediterraneïtat en la seva producció, com es veu a *El gran garrofer*: “El Mediterrani s'havia compenetrat amb la seva mirada blava i aquella línia d'horitzó era ja una presència imprescindible en el seu món quotidià”, ressalta Medina. Aquesta peça, doncs, contrasta amb *Txistulari* i *Bailarín pastor*, inspirades totes dues amb els boscos navarresos d'Itura.

A partir de la dècada dels noranta, la seva pintura prendrà un caire més simbòlic i eclèctic, i en les seves obres hi apareixen representats símbols, tòtems mítics i arcaics, signes i artefactes antropomòrfics. Sembla avançar cap a un primitivisme, una etapa en la qual destacaran obres com *Adán y Eva* i *Pa-rroc*. El títol de la seva última peça, *En constante evolució*, que pintarà mentre està malalt, és prou suggerent perquè, tal com ens recorda Nil Bartolozzi, “l'obra només s'acaba quan l'artista ho decideix”.

http://www.nuvol.com/wp-content/uploads/2016/05/Larbre-de-la-ciencia_detall.jpg

L'arbre de la ciència, obra inspirada en Ramon Llull, d'Alfonso Alzamora

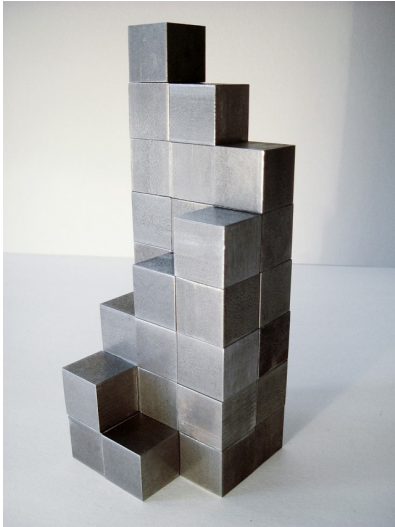
L'escala de l'enteniment

Alfonso Alzamora va decidir embarcar-se a l'aventura de fer una exposició sobre la vida i obra de Ramon Llull després que Toni Garcia, professor a la Blanquerna, amic seu, li va demanar si podia fer una nadala. “Havia sentit a parlar de l'escala de l'enteniment de Ramon Llull i em va semblar una manera molt interessant de treballar en cubs”, afirma l'artista, que confessa que amb aquesta convergència de conceptes es va sentir molt còmode.

Així és com va contactar amb Amador Vega, professor de la universitat alemanya de Fribourg especialista en Ramon Llull. “Les obres d'art, quan tenen vocació de ser quelcom més que mera presència decorativa, quan volen expressar plàsticament els continguts d'una realitat metafísica, és a dir, física i no física alhora, es veuen portades a parlar simbòlicament”, sosté Amador Vega al catàleg de l'exposició. “L'escala de l'enteniment” és una exposició feta a base d'objectes cúbics i de formes geomètriques a través de les quals Alzamora s'aproxima al coneixement lul·lià, i ho fa centrant-se especialment en l'escala del coneixement i l'arbre de la ciència.

Per a l'artista, l'escala del coneixement representa els vuits esglaons a través dels quals s'arriba a la perfecció: “Simbolitza un camí de perfecció, amb vuit fases ordenades, classificades, jerarquitzades, en ordre ascendent”, i que duen al coneixement de Déu. I ho fa a través de

les matemàtiques, com es pot comprovar a l'*Escala de l'enteniment*, del 2004, una obra feta a partir de 36 cubs de ferro de 2 cm d'aresta. Tal com explica el mateix Alzamora al catàleg, “sobre una base quadrada, resultant de combinar 9 cubs, n'elimino un, en queden vuit i, des d'aquesta absència, començo a pujar. En el segon nivell hi ha 7 cubs, en el tercer, 6, i així successivament: 5, 4, 3, 2, 1. La progressió és perfectament uniforme i el valor de l'espai ocupat (la matèria amb què està feta l'obra) és el mateix que el desocupat; són valors simètrics, gràcies a la seva estructura formada per elements idèntics”.

(<http://www.nuvol.com/wp-content/uploads/2016/05/Lescala-de-enteniment.jpg>)

L'escala de l'enteniment,
d'Alfonso Alzamora a partir de
l'obra de Ramon Llull

Una escala d'estructura similar però amb dimensions molt més grans (i pintada de blanc) és la peça principal de l'exposició d'Alzamora dedicada a Llull. Es pot veure al soterrani de l'Espai Volart, i està complementada per tot de cubs que es troben escampats per tota la sala —alguns estan tallats en diagonal per fer la sensació que travessen la paret. “Els cubs que no formen part de l'escala representen tot allò que no sabem, que és encara més gran que el que sabem”, aclareix l'artista. Una idea que es plasma també en *L'arbre de la ciència*, un oli damunt de tela en què s'endevina la silueta d'un arbre sobre un fons *rojo rothko*, i una cal·ligrafia que s'estén per tota la composició, que fa aproximadament uns dos metres: “La cal·ligrafia que no forma part de l'arbre és tot allò que desconeixem”, explica l'artista.

Alzamora juga amb aquests dos conceptes lul·lians a través de diverses formes geomètriques diverses, com l'*Escala del coneixement*. *Monòlit* que observa *Una estudiant de Filosofia*, de fusta pintada i formes igualment geomètriques. Val la pena destacar també l'escultura *Retrat imaginari de Llull* i *Dona Ambrosia de Castello*, un oli sobre tela de grans dimensions, en el qual Alzamora ha volgut plasmar un dels episodis més transcendents de la vida de Llull, que és quan, una dona, suposadament anomenada Ambrosia de Castello, farta de ser

perseguida per Llull, que en aquells moments era un cortesà, li va mostrar el pit, consumit pel càncer. Això va portar el filòsof a considerar que hi havia una bellesa més duradora que la terrenal, i que es trobava en Déu. “Aquest episodi em permetia incorporar una referència femenina en les més de dues-centes cinquanta obres de Llull”, explica Alzamora, que aclareix que la silueta femenina té forma de Menina, ja que, per a ell, els seus malucs pronunciats són una icona de la feminitat.

Etiquetes:

[Any Llull](http://www.nuvol.com/tag/any-llull/) (<http://www.nuvol.com/tag/any-llull/>) [Espai Volart](http://www.nuvol.com/tag/espai-volart/) (<http://www.nuvol.com/tag/espai-volart/>) [Fundació Vila Casas](http://www.nuvol.com/tag/fundacio-vila-casas/) (<http://www.nuvol.com/tag/fundacio-vila-casas/>) [Rafael Bartolozzi](http://www.nuvol.com/tag/rafael-bartolozzi/) (<http://www.nuvol.com/tag/rafael-bartolozzi/>) [Ramon Llull](http://www.nuvol.com/tag/ramon-llull/) (<http://www.nuvol.com/tag/ramon-llull/>) [Comparteix a Twitter](https://twitter.com/intent/tweet?text=Bartolozzi+i+Llull+comparteixen+l'Espai+Volart%20%7C%20http://www.nuvol.com/noticies/bartolozzi-i-llull-comparteixen-lespai-volart/) ([https://twitter.com/intent/tweet?text=Bartolozzi i Llull comparteixen l'Espai Volart%20%7C%20http://www.nuvol.com/noticies/bartolozzi-i-llull-comparteixen-lespai-volart/](https://twitter.com/intent/tweet?text=Bartolozzi+i+Llull+comparteixen+l'Espai+Volart%20%7C%20http://www.nuvol.com/noticies/bartolozzi-i-llull-comparteixen-lespai-volart/)) [Comparteix a Facebook](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?s=100&fburl=http://www.nuvol.com/noticies/bartolozzi-i-llull-comparteixen-lespai-volart/&fbimages[0]=http%3A%2F%2Fwww.nuvol.com%2Fwp-content%2Fuploads%2F2016%2F05%2F1990-CorazoCC%81n-cavendo-por-las-escaleras-116x89-680x884.jpg&fbtitle=Bartolozzi+i+Llull+comparteixen+l%26%238217%3BEspai+Volart&fbsummary=Rafael+Bartolozzi+i+Ramon+Llull%2C+vist+a+trav%C3%A9s+dels+i) ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?s=100&fburl=http://www.nuvol.com/noticies/bartolozzi-i-llull-comparteixen-lespai-volart/&fbimages\[0\]=http%3A%2F%2Fwww.nuvol.com%2Fwp-content%2Fuploads%2F2016%2F05%2F1990-CorazoCC%81n-cavendo-por-las-escaleras-116x89-680x884.jpg&fbtitle=Bartolozzi+i+Llull+comparteixen+l%26%238217%3BEspai+Volart&fbsummary=Rafael+Bartolozzi+i+Ramon+Llull%2C+vist+a+trav%C3%A9s+dels+i](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?s=100&fburl=http://www.nuvol.com/noticies/bartolozzi-i-llull-comparteixen-lespai-volart/&fbimages[0]=http%3A%2F%2Fwww.nuvol.com%2Fwp-content%2Fuploads%2F2016%2F05%2F1990-CorazoCC%81n-cavendo-por-las-escaleras-116x89-680x884.jpg&fbtitle=Bartolozzi+i+Llull+comparteixen+l%26%238217%3BEspai+Volart&fbsummary=Rafael+Bartolozzi+i+Ramon+Llull%2C+vist+a+trav%C3%A9s+dels+i))

Subscriu-te a Núvol

+ Populars

[13 sentiments \(comuns\) de la gent de](http://www.nuvol.com/opinio/13-sentiments-comuns-de-la-gent-de-)

[lletres/](http://www.nuvol.com/opinio/13-sentiments-comuns-de-la-gent-de-lletres/)

[13 sentiments \(comuns\) de la gent de lletres](http://www.nuvol.com/opinio/13-sentiments-comuns-de-la-gent-de-lletres/) (<http://www.nuvol.com/opinio/13-sentiments-comuns-de-la-gent-de-lletres/>)

[lletres/](http://www.nuvol.com/opinio/13-sentiments-comuns-de-la-gent-de-lletres/)

[SOS. Literatura a l'ensenyament](http://www.nuvol.com/noticies/sos-literatura-a-lensenyament/) (<http://www.nuvol.com/noticies/sos-literatura-a-lensenyament/>)

[SOS. Literatura a l'ensenyament](http://www.nuvol.com/noticies/sos-literatura-a-lensenyament/) (<http://www.nuvol.com/noticies/sos-literatura-a-lensenyament/>)

[Cançó trista i vindicativa d'un professor de Sinera](http://www.nuvol.com/opinio/canco-trista-i-vindicativa-dun-professor-de-sinera/) (<http://www.nuvol.com/opinio/canco-trista-i-vindicativa-dun-professor-de-sinera/>)

[de sinera/](http://www.nuvol.com/opinio/canco-trista-i-vindicativa-dun-professor-de-sinera/)

[Cançó trista i vindicativa d'un professor de Sinera](http://www.nuvol.com/opinio/canco-trista-i-vindicativa-dun-professor-de-sinera/) (<http://www.nuvol.com/opinio/canco-trista-i-vindicativa-dun-professor-de-sinera/>)

[vindicativa-dun-professor-de-sinera/](http://www.nuvol.com/opinio/canco-trista-i-vindicativa-dun-professor-de-sinera/)

[La literatura a les aules](http://www.nuvol.com/opinio/falta-autor-la-literatura-a-les-aules/) (<http://www.nuvol.com/opinio/falta-autor-la-literatura-a-les-aules/>)

[La literatura a les aules](http://www.nuvol.com/opinio/falta-autor-la-literatura-a-les-aules/) (<http://www.nuvol.com/opinio/falta-autor-la-literatura-a-les-aules/>)